

WEVER: op Weg naar Effectieve VERkeerseducatie!

Protocol voor organiseren afnameronde toets door provincies en regio's

Gedurende vier jaar (2020-2024) wordt de WEVER-toets jaarlijks afgenomen bij minimaal 1000 leerlingen. Dit document is bedoeld voor medewerkers van provincies en regio's die verantwoordelijk zijn voor de afname van de toets.

Achtereenvolgens beschrijven we:

1. Het WEVER-project
2. De WEVER-toets
3. Coördinatie afnameronde → taken provincie/regio
4. Terugkoppeling uitkomsten

1. Het WEVER-project

Het project *op Weg naar Effectieve VERkeerseducatie (WEVER)* heeft tot doel om inzicht te geven in de effectiviteit van het totale aanbod aan verkeerseducatie voor het basisonderwijs. Dit geeft provincies en regio's een beeld van wat hun verkeerseducatiebeleid heeft opgeleverd bij de doelgroep, en welke relevante eindcompetenties eventueel nog meer aandacht behoeven. WEVER heeft daarmee dus vooral een thermometerfunctie op het gebied van verkeersveiligheid. Het WEVER-project wordt op verzoek van de gezamenlijke provincies en vervoerregio's uitgevoerd. Het betreft een samenwerking tussen Royal HaskoningDHV (RHDHV) en CROW en wordt gefinancierd vanuit het KpVV-programma. Ook de SWOV en Cito zijn bij de primaire ontwikkeling van de WEVER-toets betrokken geweest.

De afgelopen jaren is binnen WEVER een monitoringsinstrument ontwikkeld voor leerlingen van groep 8. Deze WEVER-toets geeft aan in hoeverre leerlingen aan het eind van de basisschool beschikken over de relevante eindcompetenties om veilig aan het verkeer deel te nemen op de fiets. Door met dit instrument zoveel mogelijk data te verzamelen, kan het verband tussen verkeerseducatieprogramma's en de eindcompetenties onderzocht worden. Het monitoringsinstrument is in 2020 voor het eerst grootschalig en zelfstandig op basisscholen ingezet. Sindsdien vindt er jaarlijks een afnameronde plaats.

Voor provincies en regio's is deelname aan WEVER om verschillende redenen waardevol. Daarom is interprovinciaal afgesproken (AAC, 7 november 2019) om WEVER in ieder geval tot 2024 jaarlijks onder minimaal 1000 leerlingen af te nemen. De meerwaarde zit in verschillende zaken. Zoals in de eerste alinea beschreven is een belangrijk doel van WEVER om provincies/regio's te helpen bij een effectieve inzet van middelen en kwaliteitsontwikkeling van verkeerseducatie. Daarnaast kan WEVER indicatoren leveren die te gebruiken zijn bij het stellen van doelen voor verkeersveiligheid, bijvoorbeeld voor het thema onervaren verkeersdeelnemers uit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid. Verkeerseducatie is bij uitstek een proactieve aanpak. Als laatste kunnen provincies/regio's die meedoen aan WEVER én gebruik maken van de Verkeersveiligheidsmonitor¹ efficiënt informatie over verkeerseducatie ophalen. Voor beide projecten wordt namelijk (deels) dezelfde informatie van scholen gevraagd.

Achtergronden over WEVER en de uitkomsten van de onderzoeken en pilots uit de ontwikkelingsfase zijn beschreven in verschillende rapporten, te bekijken via de [WEVER-webpagina van CROW-KpVV](#).

2. De WEVER-toets

De WEVER-toets is een online meting, die leerlingen kunnen maken op een computer, laptop of tablet. De toets bestaat uit zes onderdelen. Vier van deze onderdelen zijn deelttoetsen die de prestaties van leerlingen op de relevante competenties meten. De overige twee onderdelen gaan over achtergrondvariabelen die invloed kunnen hebben op de scores. De toets inclusief instructie duurt maximaal een uur. De onderdelen van de toets zijn beschreven in een aparte toelichting, inclusief voorbeeldvragen. Deze is te vinden op de eerdergenoemde WEVER-webpagina. **De link naar de toets zelf is opgenomen in de informatiebrief voor scholen.**

¹ Het doel van de Verkeersveiligheidsmonitor is om gemeenten, provincie en regio's te helpen verkeersveiligheidswerk beter te kunnen doen. Dit door beter inzicht te krijgen in de huidige stand van zaken en efficiënte verbetermogelijkheden, door van elkaar te leren en zo juiste keuzes te maken in uit te voeren maatregelen. Zie ook www.verkeersveiligheidsmonitor.nl.

Uitkomsten zijn niet te herleiden tot specifieke leerlingen, en worden gerapporteerd op het niveau school, provincie/regio en landelijk. De scores van scholen zijn voor intern gebruik door provincies/regio's, en dienen niet openbaar te worden gemaakt. Er kunnen tijdens de onderzoeksfase (2020-2024) aan de scores op WEVER geen conclusies of consequenties worden verbonden over het functioneren van beleid, scholen of verkeerseducatieve interventies. Scores van WEVER kunnen in deze periode wel gebruikt worden om verkeerseducatie in het algemeen te stimuleren.

In het schooljaar 2023-2024 kan de WEVER-toets worden afgenomen **van 1 oktober 2023 tot 1 juli 2024**. Het is aan provincies/regio's wanneer zij - binnen deze periode - scholen willen vragen mee te doen.

3. Coördinatie afnameronde → taken provincie/regio

Dataverzameling met de WEVER-toets gebeurt op initiatief van de provincie of regio. De medewerker van provincie of regio die hiervoor verantwoordelijk is, noemen we vanaf nu "coördinator". **De coördinator heeft twee hoofdtaken: het werven van de scholen én het verzamelen van gegevens over verkeerseducatie.** De scholen verzorgen de afname van de toets. In deze paragraaf beschrijven we de stappen die de coördinator kan zetten om tot succesvolle dataverzameling te komen.

Selecteren scholen

De opdracht aan de coördinator is om te zorgen dat de WEVER-toets wordt afgenomen bij een zo groot mogelijke representatieve steekproef van groep 8-leerlingen. Selecteer daartoe representatieve groep scholen om te benaderen, dus scholen die een afspiegeling vormen van het totaal aan scholen in de provincie/regio. Een aantal relevante kenmerken om daarbij rekening mee te houden is aanbod verkeerseducatie (veel/weinig), type school (openbaar, katholiek, montessori, etc.), ligging (stad/platteland), labelschool (wel/niet) en eventueel demografische kenmerken van de wijk zoals opleidingsniveau.

Dit zijn veel kenmerken, en in de beginfase van afname in een provincie/regio is het vooral belangrijk dat scholen meedoen. Advies is daarom om (bij een eerste keer deelname) open te beginnen met de werving. Ondertussen kan een overzicht gemaakt worden van de scholen in de regio en bijbehorende kenmerken. Heb je als regio eerder meegedaan, dan kan de verdeling van deelnemende scholen al meer richting een goede afspiegeling worden gestuurd.

Werven en informeren scholen

Benader de scholen om mee te doen aan de WEVER-toets. Stel hiertoe een wervende uitnodiging op, met daarin o.a.:

- ❖ Dat scholen door deelname helpen de verkeersveiligheid voor toekomstige leerlingen te verbeteren en de huidige leerlingen door de toets actief bezig zijn met het thema verkeer.
- ❖ Heel beknopt wat informatie over het project en de toets. Alles wat scholen moeten weten staat in de informatiebrief, te vinden op de WEVER-pagina. Stuur deze brief als bijlage mee met de uitnodiging en verwijst hiernaar. In de brief staan ook link naar de toets en naar het evaluatieformulier, zodat scholen direct aan de slag kunnen.
- ❖ De periode waar binnen de scholen de afname kunnen doen. Deze periode kan de provincie/regio zelf bepalen. Een deadline geven helpt.
- ❖ Contactgegevens van het aanspreekpunt voor scholen bij de provincie/regio.
- ❖ Verder kunt u overwegen deelnemende scholen te belonen met bijvoorbeeld een cadeaubon voor de klas of kleinigheidje voor de leerlingen. Vermeld dit dan vooral ook in de uitnodiging.

Lees de informatiebrief zelf goed door om scholen zo nodig te kunnen helpen. Kort samengevat vragen we scholen het volgende:

- ❖ Regelen van voldoende computers, laptops en/of tablets met oordopjes of koptelefoon, én een goede internetverbinding.
- ❖ Reserveren van een uur tijd in totaal voor de instructie en afname.
- ❖ Vooraf checken of de link naar de toets werkt
- ❖ Toezicht houden tijdens de afname

Mochten de scholen technische vragen hebben over de toets die u niet kunt beantwoorden, dan kunt u hen doorverwijzen naar de WEVER-helpdesk: wever@rhdhv.com.

We leveren de informatiebrief aan als een Word document. Het is niet de bedoeling om inhoudelijke wijzigingen te maken, wel is het mogelijk om bijvoorbeeld het eigen logo toe te voegen.

Om grip te houden op de werving, is aan te bevelen dat scholen zich bij de provincie/regio aanmelden voor WEVER. Het WEVER-team heeft geen contact met de scholen. Eventueel kan de link van de toets pas na aanmelden verstrekt worden.

Verzamelen gegevens verkeerseducatie

Voor de scholen moet in kaart gebracht worden welke verkeerseducatie de deelnemende leerlingen tijdens hun basisschoolperiode hebben gehad, zowel de gebruikte verkeersmethode als eventuele losse projecten. **Deze informatie is essentieel voor WEVER. De provincie/regio is ervoor verantwoordelijk de gegevens uiterlijk bij het sluiten van de afnameronde (1 juli 2024) aan te leveren bij het WEVER-team.** Hiervoor dient de coördinator voor elke school deze korte [vragenlijst verkeerseducatie](#) in te vullen. Mogelijk is niet alle gevraagde informatie bij de provincie/regio beschikbaar. De coördinator kan dan de link naar de vragenlijst doorsturen naar de scholen, bijvoorbeeld tegelijk met de uitnodiging. Het blijft ook in dat geval de verantwoordelijkheid van de provincie/regio dat de vragenlijst tijdig wordt ingevuld.

Monitoren voortgang afname

Het WEVER-team monitort de respons op de toets en op de vragenlijst verkeerseducatie. Gedurende de afnameronde ontvangen de coördinatoren maandelijks een update van de voortgang. Hierbij worden de tot dan toe deelnemende scholen en het aantal leerlingen per provincie/regio genoemd. Ook wordt aangegeven of de vragenlijst verkeerseducatie al (volledig) is ingevuld. **Mocht dat laatste niet voor alle scholen het geval zijn, dan is het de verantwoordelijkheid van de provincie/regio om te zorgen dat de benodigde gegevens alsnog worden aangeleverd.**

De afnameronde is afgelopen op 1 juli 2024. Het WEVER-team exporteert dan de verzamelde data voor analyse en de toets wordt offline gezet. Op basis van de uitkomsten van de analyse wordt besloten hoe het WEVER-project vervolgd wordt.

Evalueren

Een medewerker van het WEVER-team neemt na de afnameronde mogelijk contact op met de coördinator om de ervaringen op te halen.

Vragen

Bij vragen kan de coördinator contact opnemen met Niki Hukker van Royal HaskoningDHV (niki.hukker@rhdhv.com).

4. Terugkoppeling uitkomsten

De zomer van 2024 gebruikt het WEVER-team voor verwerken en analyseren van de verzamelde data. Uiterlijk 1 november zijn de uitkomsten van de data verzameld tussen 2022 – 2024 beschikbaar in het online dashboard. De uitkomsten van de eerdere afnamerondes is hierin al opgenomen. Elke provincie/regio kan hiervoor één account aanvragen door te mailen naar niki.hukker@rhdhv.com. In het dashboard zijn de verzamelde gegevens te bekijken op het niveau landelijk en provincie/regio. Daarnaast kan voor de eigen provincie/regio worden ingezoomd op het niveau van de school. Het is aan de provincie/regio om te bepalen of en hoe resultaten teruggekoppeld worden aan de scholen. Deze informatie kan worden toegevoegd aan de uitnodiging voor scholen.

Let op met interpretatie uitkomsten!

De in het dashboard getoonde informatie is in de eerste jaren slechts beschrijvend. Er kunnen geen consequenties aan worden verbonden over het functioneren van beleid, scholen of verkeerseducatieve interventies. Dit omdat WEVER nog in een onderzoeksfase zit. Harde uitspraken over de link tussen eindcompetenties en andere kenmerken zoals verkeerseducatie zijn voorbarig. Mocht er terugkoppeling naar de scholen plaatsvinden, geef dit dan ook duidelijk aan.

Achter de schermen onderzoekt het WEVER-team de verbanden, door de uitkomsten op landelijk niveau samen te nemen en te analyseren. Uitkomsten van deze analyse worden opgenomen in een rapport, dat eind 2024 met provincies/regio's gedeeld wordt.